

Fővárosi Ítéltábla mint másodfokú bíróság

2.Bf.164/2013/5. szám

A Fővárosi Ítéltábla mint másodfokú bíróság Budapesten, a 2014. év február hó 20. napján megtartott nyilvános ülésen meghozta a következő

ítéletet:

A számítástechnikai rendszer és adatok elleni bűncselekmény büntette és más bűncselekmény miatt a vádlott ellen indult büntetőügyben a Fővárosi Törvényszék 2013. év március hó 4. napján kelt 17.B.1736/2011/22. számú ítéletét **megváltoztatja.**

A vádlott terhére rótt bűncselekményeket folytatólagosan, információs rendszer felhasználásával elkövetett csalás büntettének [Btk. 375. § (1) bekezdés, (3) bekezdés a) pont) és kényszerítés hatósági eljárásban büntettének [Btk. 278. § (1) és (2) bekezdés I. fordulat] minősíti.

A vádlott a kiszabott szabadságvesztés büntetésből legkorábban a büntetés 2/3 részének kitöltését követő napon bocsátható feltételes szabadságra.

A vádlott 69.955.000,- (hatvankilencmillió-kilencszázötvenötezer) Ft-ot köteles kártérítés címén a CIB Bank Zrt. magánfélnek megfizetni, az ezt meghaladó polgári jogi igény érvényesítését egyéb törvényes útra utasítja.

A vádlott köteles felhívásra 90.000 (kilencvenezer) Ft le nem rótt eljárási illetéket megfizetni.

Egyebekben az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyja.

Az ítélet ellen további fellebbezésnek nincs helye.

Indokolás:

A Fővárosi Törvényszék 2013. év március hó 4. napján kihirdetett 17.B.1736/2011/22.

Ítéletével a vádlott bűnösségét folytatólagosan elkövetett számítástechnikai rendszer és adatok elleni bűncselekmény büntetében [Btk. 300/C. § (3) bekezdés a) pontja, (4) bekezdés b) pontja] és hatósági eljárás akadályozása büntetében [Btk. 242/A. § (1), (2) bekezdés I. fordulat] állapította meg, ezért őt - halmazati büntetésül - 3 év börtönbüntetésre, 3 évre a közügyektől való és 5 évre a pénzintézeti tevékenységgel kapcsolatos foglalkozástól eltiltásra ítélte. Rendelkezett a vádlott által előzetes fogvatartásban és házi őrizetben töltött idő kiszabott börtönbüntetésbe történő beszámításáról, a polgári jogi igény elbírálásáról, valamint a bűnügyi költség viseléséről is.

Az elsőfokú bíróság ítélete ellen az ügyész a vádlott terhére súlyosítás érdekében, míg a vádlott védője - a jogorvoslat megtételére fenntartott három napi határidőn belül - a II. tényállási pont tekintetében felmentésért, összességében pedig enyhítésért jelentett be fellebbezést.

A Fővárosi Fellebbviteli Főügyészség BF.380/2013/1. számú átiratában az ügyészi fellebbezést fenntartotta, míg a védelmi fellebbezéseket megalapozatlannak tartotta. Álláspontja szerint az elsőfokú bíróság perrendszerűen folytatta le a bizonyítási eljárást, az ügyfelderítési kötelezettségének is eleget tett, az ítéleti tényállást mérlegelési jogkörében eljárva helyesen állapította meg. Az ügyészi álláspont

szerint az eljáró bíróság indokolási kötelezettségének is maradéktalanul eleget tett. A megalapozott tényállás megváltoztatására a másodfokú eljárásban nincs törvényes lehetőség, ezért a vádlott és a meghatalmazott védő által bejelentett - a tényállást felmentés érdekében támadó - fellebbezések a bizonyítékok felülmérlegelésének tilalma miatt nem vezethetnek eredményre. A rögzített tényállás alapján a bíróság okszerűen következtetett a vádlott bűnösségére és törvényesen minősítette az általa elkövetett bűncselekményeket. A büntetés kiszabási körülmények vizsgálata során a bíróság ugyanakkor nem vette figyelembe a vádlott terhére azt, hogy a bűncselekménnyel szerzett pénzt részben szerencsejátékra, részben más módon elköltötte, illetve azt, hogy a vádlott vezető beosztásával visszaélve követte el a cselekményeket. Ezeket a súlyosító körülményeket - az ügyészség érvelése szerint - kellő súllyal értékelve már nem lehet eltérni a törvényi kötelező középértéktől. Mindezek alapján az enyhítés érdekében bejelentett védelmi fellebbezéseket az ügyészség nem tartotta alaposnak. A Fővárosi Fellebbviteli Főügyészség indítványozta, hogy a Fővárosi Ítéltábla a Fővárosi Törvényszék ítéletét változtassa meg, a vádlottal szemben kiszabott börtönbüntetés, valamint a közügyektől eltiltás és a pénzügyi tevékenységgel kapcsolatos foglalkozástól eltiltás tartamát emelje meg, míg a vádlottat kötelezze a polgári jogi igény érdemi elbírálásával összefüggésben az illetéktörvényben meghatározott eljárási illeték megfizetésére, egyebekben az elsőfokú bíróság ítéletét hagyja helyben.

A vádlott védője a Fővárosi Ítéltáblához 2014. február hó 5. napján érkezett beadványában a fellebbezését fenntartva előadta, hogy az új Btk. feltételes szabadságra bocsátásra vonatkozó kedvezőbb rendelkezései folytán védecével szemben az új büntetőtörvény alkalmazandó.

Kifejtette, hogy a vádlott a I. tényállási pontban írt cselekményét a kezdetektől fogva beismerte, az e körben megállapított tényállás megalapozott. Hangsúlyozta: védence megbánta a bűncselekmény elkövetését, de a sértetti közrehatás - amely a biztonsági követelmények elhanyagolásában nyilvánult meg - jelentős volt. Szintén jelentős enyhítő hatást tulajdonított a védő az elsőfokú bíróság által nem értékelt

vádlotti kóros játékszenvedélynek. A II. tényállási pont esetében úgy fogalmazott, hogy a megfenyegetett személyben a vádlotti kijelentés nem keltett alapos és komoly félelmet, ezért a bűncselekmény törvényi tényállás nem valósult meg. Összességében: elsődlegesen indítványozta, hogy a Fővárosi Ítéltábla mondja ki a vádlott a büntetése fele részének letöltése után feltételes szabadságra bocsátható; másodlagosan: az ítélet helybenhagyását kérte az új Btk. kedvezőbb feltételes szabadságra bocsátásra vonatkozó rendelkezéseinek alkalmazása mellett.

A vádlott védője a nyilvános ülésen a fellebbezését változatlan tartalommal fenntartotta. A korábban írásban előadott fellebbezési beadványát szóban annyiban egészítette ki, hogy a vádlott őszinte beismerő vallomásán túl a testi fogyatékosága, az ebből következő pszichés problémái, az időmúlás, továbbá a büntetlen előélete is nyomatékos enyhítő körülmény.

A sértetti jogi képviselő felszólalásában előadta, hogy a sértetti közrehatás enyhítő körülményként nem vehető figyelembe, mivel a bank mindent megtett annak érdekében, hogy a rendszere biztonságosan, mégis dinamikusan működjön.

A vádlott az utolsó szó jogán csatlakozott a védőjéhez, nem kívánt semmi mást előadni.

Az elsőfokú bíróság ítéletével szemben bejelentett kétirányú fellebbezések nem alaposak.

A Fővárosi Ítéltábla az ügyészi és a védelmi perorvoslatok folytán bírálta felül a Be. 348. § (1) bekezdése alapján a Fővárosi Törvényszék ítéletét és az azt megelőző elsőfokú bírósági eljárást.

Ennek során megállapította, hogy az elsőfokú bíróság a perrendi szabályok maradéktalan megtartása mellett folytatta le a bizonyítási eljárást.

Az elsőfokú bíróság ügyfelderítési kötelezettségének teljességgel eleget tett. A beszerzett bizonyítékokat logikusan értékelte, mérlegelte. Törvényesen járt el, amikor a vádlott I. tényállási pont tekintetében tett beismerő vallomására és az azt mindenben alátámasztó okirati bizonyítékokra alapította az ítéleti tényállást. A II. tényállási pont tekintetében a vádlott a büntetőjogi felelőssége alapjául szolgáló beszélgetés tényét elismerte, csupán annak tartalmát vitatta. E körben helyesen járt el a Fővárosi Törvényszék, amikor a sértett következetes, a vádlottat terhelő vallomására alapította a beszélgetés tartalmát képező tények tekintetében az ítéletét.

A Fővárosi Ítéltábla álláspontja szerint az elsőfokú bíróság által helyes mérlegelés útján megállapított tényállás túlnyomó részt megalapozott, az az alábbi kiegészítésekkel és helyesbítéssel irányadó volt a felülbírálat során.

A másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság által megállapított tényállást a Be. 352. § (1) bekezdés a) pontja alapján az iratok tartalmára figyelemmel az alábbiakkal egészíti ki, illetve helyesbíti:

- A vádlott 2010. július hó 2. napján változtatta meg a sértett² folyószámlájához tartozó internetes hozzáférésre vonatkozó adatokat.
- A CIB Bank Zrt. 72.040.027 Ft erejéig polgári jogi igényt terjesztett elő a vádlottal szemben (nyomozati iratok 37-39. oldaláig).
- A vádlott a sértett sérelmére elkövetett cselekménnyel 69.955.000 Ft kárt okozott. A CIB Bank Zrt. a sértettnek a vádlott által okozott káron túl megtérítette az illegális pénzügyi tranzakciók folytán felmerült egyéb kárát is, így összesen 72.040.027 Ft-ot fizetett ki a sértettnek (nyomozati irat 39, 73. oldal, 22. tárgyalási jegyzőkönyv 2. oldal).

A fenti kiegészítésekkel és helyesbítésekkel teljes körűen megalapozottá vált ítéleti tényállás a másodfokú eljárásban - a Be. 352. § (2) bekezdésére is figyelemmel - irányadó volt. Helyesen járt el a törvényszék akkor is, amikor a sértetti közrehatást

az ítéleti tényállásban nem szerepeltette és ezért azt a büntetés kiszabása során irányadó körülmények mérlegeléskor sem vette számításba. A védői fellebbezésre figyelemmel a Fővárosi Ítéltábla megjegyzi, hogy az elsőfokú bíróság maradéktalanul helyes mérlegeléssel fogadta el a 3.sz. tanú, mint a CIB Bank központi funkció belső ellenőrzésének vezetőjének tanúként tett vallomását, amely a rendelkezésre álló okirati bizonyítékokkal is teljes mértékben egybevágott. A tanú okiratokkal alátámasztott vallomása szerint nem a bank biztonsági intézkedéseinek erőtlensége, hatékonyságának hiánya segítette elő a vádlott mint fiókvezető által megvalósított bűncselekmény elkövetését. A fiókvezető olyan bizalmi vezető beosztást töltött be, amelynek folytán szükségszerűen rendelkezésére álltak azok az információk, amellyel visszaélve a terhére rótt bűncselekményeket képes volt elkövetni. Maga az internetbanki szolgáltatás lényege, célja veszne el akkor, ha minden egyes internetbankon keresztül történő átutalást különböző ellenőrzési mechanizmusokon keresztül a bank ellenőrizné.

A Fővárosi Törvényszék okszerűen következtetett a vádlott bűnösségére, mindkét terhére rótt bűncselekmény tekintetében.

Az időközben bekövetkezett jogszabályváltozásokra figyelemmel a vádlott terhén megállapított mindkét bűncselekmény minősítése változtatásra szorul.

A Fővárosi Ítéltábla a 2012. évi C. törvény (továbbiakban: Btk.) 2. § (2) bekezdésében foglalt rendelkezés alapján az elbíráláskor hatályos új büntetőtörvényt alkalmazta, mivel az alábbiakban kifejtett indokok alapján e törvény szerint a vádlott terhére rótt cselekmények enyhébben bírálendőak el.

A II. tényállásban írt vádlotti cselekmény tekintetében a védőnek a büntetőjogi felelősséget vitató álláspontjára figyelemmel a Fővárosi Ítéltábla az alábbiakat tartja szükségesnek rögzíteni. A vádlott terhére megállapított kényszerítés hatósági eljárásban büntette [Btk. 278. § (1) és (2) bekezdés I. fordulat] elkövetési módja jelen esetben a fenyegetés volt. Sem a korábban hatályos, sem a jelen ügyben

alkalmazott, elbíráláskor hatályos Btk. a bűncselekmény megvalósulását nem köti, illetve nem kötötte úgynevezett kvalifikált erőszak vagy fenyegetés megállapíthatóságához. Ez azt jelenti, hogy a fenyegetés - Btk. értelmező rendelkezése szerinti - általános módja a cselekmény megvalósítását tényállásszerűvé teszi. A Btk. 459. § (1) bekezdés 7. pontja szerint - az elkövetéskor hatályos Btk. rendelkezéseivel azonos módon - a fenyegetés: eltérő rendelkezés hiányában súlyos hátrány kilátásba helyezése, amely alkalmas arra, hogy a megfenyegetettben komoly félelmet keltsen. A rendelkezése álló adatok szerint a sértett folyószámláján jelentős összeget helyezett el, és ennek során minden intézkedésével arra törekedett, hogy kívülálló személy a pénzösszegről információval ne rendelkezzen. Ennek érdekében internetbanki hozzáférést sem igényelt. A vádlott - mint a CIB Bank fiókvezetője -nemcsak erről, hanem arról is tudomást szerzett, hogy a sértett a folyószámláján lévő összeghez vélhetően nyeresemény útján jutott hozzá, mivel az összeg átutalója a Zrt. volt. A vádlott ezen ismeretek birtokában fenyegette meg a sértettet azzal, hogy ha feljelentést tesz, akkor a médiához fordul és nyilvánosságra hozza nevét, címét, egyéb személyes adatait, továbbá számláján lévő összeg nagyságát. A fenti vádlotti magatartás úgy objektíve, mint a sértett személyére vonatkoztatva (szubjektíve) alkalmas volt arra, hogy a megfenyegetettben komoly félelmet keltsen. Erre figyelemmel a vádlott által megvalósított cselekmény maradéktalanul tényállásszerű.

A Fővárosi Ítéltábla az elbíráláskor hatályos büntetőtörvény rendelkezéseinek megfelelően a vádlott terhére rótt bűncselekményeket folytatólagosan, információs rendszer felhasználásával elkövetett csalás büntettének [Btk. 375. § (1) bekezdés (3) bekezdés a) pontja] és kényszerítés hatósági eljárásban büntettének [Btk. 278. § (1) és (2) bekezdés I. fordulat] minősítette.

A megváltoztatott jogi minősítés szerinti bűncselekmény miatt kiszabható szabadságvesztés büntetés úgy az elkövetéskori, mint a másodfokú elbíráláskori büntetőtörvény szerint azonos tartamú. A 2010. október hó 27. napjára eső utolsó elkövetési időre figyelemmel még abban sincs különbség a két törvény között, hogy

mindkét esetben a halmazati büntetésre is érvényes középérték szerinti büntetékiszabás irányadó. A foglalkozástól eltiltás büntetés és a közügyektől eltiltás mellékbüntetés - büntetés kiszabására kiható - releváns szabályaiban változás nem következett be. A másodfokú elbíráláskor hatályos Btk. 38. § (2) bekezdés a) pontja, azonban szemben az elkövetéskor hatályos 1978. évi IV. törvény rendelkezéseivel a kiszabott szabadságvesztés büntetésből 2/3-ad rész kitöltését követő napon már lehetővé teszi a feltételes szabadságra bocsátást. Az 1978. évi IV. törvény 47. § (2) bekezdés II. fordulata alapján erre a büntetés $\frac{3}{4}$ -ed részének kitöltését követően lett volna csak lehetőség.

A Kúria 4/2013.(X.14.) BK. véleménye alapján pedig: a határozott tartamú szabadságvesztés esetében a feltételes szabadságra bocsátás lehetőségének legkorábbi - törvény erejénél fogva kötelező - időpontjára vonatkozó rendelkezés a Btk. 2. § (1)- (2) bekezdése szerinti elbírálás fogalmába tartozik. Megváltozása alapot ad - enyhébb elbírálás címén - a módosító törvény alkalmazására.

A Fővárosi Törvényszék a büntetés kiszabása során irányadó súlyosító és enyhítő körülményeket túlnyomó részt helyesen sorolta fel és azokat súlyuknak megfelelően értékelte. További enyhítő tényező azonban a Btk. 459. § (6) bekezdés d) pontjára figyelemmel, hogy a vádlott terhére rótt vagyon elleni bűncselekménnyel okozott kár az adott értékhatár alsó határához közeli.

Mindezekre tekintettel a másodfokú bíróság álláspontja szerint a Btk. 79. §-ában meghatározott büntetési célokra figyelemmel, a Btk. 80. § (1), (2) és (3) bekezdésében írt büntetékiszabás elveire is tekintettel a vádlottal szemben az elsőfokú bíróság által kiszabott börtönbüntetés a másodfokú elbíráláskor hatályos Btk. 81. § (1) és (2) bekezdése alapján a 37. § (2) bekezdés a) pontja szerint törvényes, annak súlyosítása, de enyhítése sem indokolt. A vádlott ugyan büntetlen előéletű, azonban vezetői beosztásával visszaélve valósította meg a terhére rótt bűncselekményeket. Az általa megvalósított vagyon elleni bűncselekménnyel

okozott kár az adott értékhatár alsó határához közelít, ugyanakkor nem volt a javára értékelhető a kár megtérítése, a megszerzett pénzösszeget felélte.

A vádlott terhén megállapított súlyosító, valamint javára értékelt enyhítő körülmények nem indokolják a vele szemben kiszabott büntetés megváltoztatását.

A Fővárosi Törvényszék törvényesen rendelkezett a foglalkozástól eltiltásról azzal, hogy az új büntetőtörvény alkalmazása folytán ennek jogszabályi hivatkozása a Btk. 52. § (1) bekezdés b) pontja, valamint az 53. § (2) bekezdése. A közügyektől eltiltásra vonatkozó rendelkezés is törvényes azzal, hogy az elbíráláskor hatályos Btk. szerint a jogszabályi hivatkozás Btk. 61. és 62. §. Az előzetes fogvatartásban, illetve házi őrizetben töltött idő beszámítására vonatkozó ítéleti rendelkezés is megfelel a jogszabályoknak a Btk. 92. § (1), (2) és (3) bekezdés a) pontján alapján.

A másodfokú eljárásban pontosított ítéleti tényállás alapján az elsőfokú bíróságnak a polgári jogi igény elbírálására vonatkozó rendelkezése az alábbiak szerint megváltoztatásra szorult.

A Be. 54. § (2) bekezdése szerint a magánfél a terhelttel szemben azt a polgári jogi igényt érvényesítheti, amely a vád tárgyává tett cselekmény következtében keletkezett. A büntetőeljárási törvény tehát a magánfélként fellépő sértett számára csak a bűncselekménnyel szoros okozati összefüggésben fennálló kár megtérítésére teremt jogalapot. Az irányadó tényállás szerint a CIB Bank Zrt-nek a vádlott 69.955.000 Ft kárt okozott. A fenti büntetőeljárási rendelkezések szempontjából - a polgári jogi igény elbírálása tekintetében - figyelmen kívül marad a banknak áttételesen okozott az a kár, amely annak folytán merült fel, hogy a bank a sértett számára az árfolyamveszteségből, lekötések felbontásából eredő kárát is megtérítette, így ténylegesen 72.040.027 Ft-ot utalt át a sértett folyószámlájára. Mindezekre tekintettel a Fővárosi Ítéltábla a Be. 335. § (1) bekezdésére is figyelemmel a CIB Bank Zrt. magánfél részére a bűncselekménnyel ténylegesen okozott kárt térítette meg. Ennyiben az elsőfokú bíróság ítéletének járulékos

rendelkezését megváltoztatta, míg a fenti törvényhely alapján az ezt meghaladó polgári jogi igény érvényesítését egyéb törvényes útra utasította.

Az elsőfokú bíróság elmulasztott rendelkezni a polgári jogi igény érdemi elbírálása folytán a vádlottat terhelő le nem rótt eljárási illeték megfizetésére kötelezéséről. A magánfél által előterjesztett polgári jogi igény előterjesztésekor hatályos Itv. 58. § (1) bekezdés c) pontja alapján - amennyiben az alperes az első tárgyaláson elismeri a követelést - a peres eljárás illetékének 10 %-a az illeték mértéke. Az Itv. 42. § (1) bekezdés a) pontja alapján 900.000 Ft volt a jelen esetben irányadó maximális peres eljárási illeték, amelynek a 10 %-át kitevő mérsékelt, 90.000 Ft-os eljárási illeték megfizetésére kötelezte, az eljárás minden szakaszában a polgári jogi igénnyel érintett bűncselekmény tekintetében beismerő vallomást tett vádlottat a másodfokú bíróság.

A Fővárosi Törvényszék ítéletének egyéb járulékos rendelkezései törvényesek. Mindezekre figyelemmel a Fővárosi Ítélet tábla a Fővárosi Törvényszék ítéletét a Be. 372. § (1) bekezdése alapján részben megváltoztatta, míg egyebekben - a vádlott személyazonosító igazolványának számát pontosítva - a Be. 371. § (1) bekezdése szerint helyben hagyta.

Budapest, 2014. év február hó 20. napján

. Lassó Gábor s.k..

Ujvári Ákos s.k..

Révész Tamásné s.k.

a tanács elnöke

előadó bíró

bíró

A Fővárosi Törvényszék 17.B.1736/2011/22. számú ítélete a Fővárosi Ítéltábla mint másodfokú bíróság 2.Bf.164/2013/5. számú ítéletében írt változtatásokkal 2014. év február hó 20. napján jogerőre emelkedett és végrehajtható!

Budapest, 2014. év február hó 20. napján

Dr. Lassó Gábor s.k.
a tanács elnöke

A kiadmány hitelül:

Kállai Zoltán

írnok